წლიწადი მეორე — ფასი 5 კაპ. — სამშაბათი, 5 იანვარი 1916 წ. — № 4

საქართველო

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება „საქართველოს“ რედაქციასა და კანტორაში ყოველდღე კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9—3-მდე.
ხელმოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ინახება; ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობანი.
რედაქცია და კანტორა იმყოფება: თბილისში, მოსკოვის ქუჩაზე, № 4.
ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისათვის: Тифлисъ, редакція „Сакартвело“, поч. ящикъ № 76

განცხადების ფასი
ჩვეულებრივი შრიფტით პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე—10 კ., კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტი 1 გვ. ღირება 40 კ. 4-ზე 20 კ., ტექსტში—60 კ. სამგლოვიარო განცხადება თითოჯერ საღამოს 4 საათამდე ღირს 3 მან., 4 საათის შემდეგ (მიიღება მხოლ. გაბაშვილის შესახვევში, ა. კალანდაძის სტამბაში ღირება 4 მ.
დამატებიანი № ღირს ყველგან 7 კაპ.

მიიღება ხელის მოწერა

1916 წ.
წლიწადი მეორე

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო, საეკონომიო და სალიტერატურო გაზეთი

„საქართველო“

1916 წ.
წლიწადი მეორე

უპრემიოდ ყოველ-კვირეულ სურათებიან დამატებით ღ[illegible] 8 მან. 50 კაპ. ფასის გადახდა შეიძლება სამ ვადაზედ: პირველ იანვრამდე 3 მან., პირველ მაისამდე 3 მ[illegible], პირველ ენკენისთვემდე 2 მან. 50 კაპ., თვიურად—80 კაპ.

პრემიით გაზეთი წლიურ ხელის მომწერთათვის ღირს 10 მ[illegible] ფასის გადახდა შეიძლება სამ ვადაზედ: 1 იანვრამდე 5 მ., 1 მაისამდე 3 მ., 1 ენკენისთვემდე 2 მ. ვინც 1 მარ[ტამ]დე 9 მ. ერთბაშად შემოიტანს, გაზეთს ყველა პრემიით მიიღებს.

პრემიები:

1) სალიტერატურო კრებული „მერანი“ გამოვა სამ თვეში ერთხელ. ყოველ კრებულში მოთავსებული იქნება [ჩ]ვენი მწერლების რჩეული ორიგინალი ნაწარმოებნი ცნობილ ქართველ მხატვრების მიერ დასურათებული. 2) საქართველოს ბიბლიოთეკა „ჩვენი მრწამსი“ წიგნაკებად, საქართველოს ეკონომიურს და [პ]ოლიტიკურს საკითხებზედ. 3) საქართველოს ეროვნულ-პოლიტიკური დიდი რუქა.

ცალკე მყიდველთათვის თვითეული კრებული ღირება 1 მან. 30 კ., რუქა—2 მან., საქართველოს ბიბლიოთეკის თვითეული წიგნაკი—50 კაპ.

ფულის გამოგზავნა და ხელის მოწერა შეიძლება რედაქციის კანტორაში ქ. თბილისი, მოსკოვის ქუჩა, სახლი გაბაშვილისა № 4. ფოსტის ყუთი 76. (Тифлисъ Московская ул. домъ Габаева № 4. почтовый ящикъ № 76.) და ქ. შ. წ.-კ. გამავრ. საზოგადოების ბუხჰა[ლ]ტერთან ვასილ ედილაშვილთან. **დეპეშისათვის—თბილისი „საქართველო“.**

პროვინციებში ხელისმომწერის მიმღებ ა[გ]ენტების სია ცალკე გამოცხადდება.

გაზეთის კანტორა ღიაა დილის 9—3 საათამდე და საღამოს 5—8 საათამდე.

რედაქტორ-გამომცემელი **სანდრო შანშიაშვილი.**

უფასოდ დაურიგდება

რადგან საშუალება არ გვაქვს ყველა მათ, ვინც კეთილ ინება დეპეშით, წერილით, ან პირადის დასწრებით თანაგრძნობის გამოცხადება უძვირფასესის

თ ი ნ ა ს

უდროვოდ გარდაცვალების გამო, ამიტომ გაზეთის საშუალებით უღრმეს მადლობას ვუცხადებთ ყველას. ლიუცია და ვასილ, შალვა და ნინო, გიორგი და არჩილ კოკოჩაშვილები. მარიამ კაუხჩევი.

მიიღება ხელის მოწერა

პირველი წელი — პირველი წელი

„საქართველო“-ს რედაქციის თაოსნობით 1916 წლიდან სამთვეში ერთხელ გამოვა

ჟამური და სამხატვრო კრებული
„მ ე რ ა ნ ი“

კრებული წლიურ ხელის მომწერთათვის ღირს 4 მანეთი. ფასის გადახდა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად: 1 მარტამდე 2 მანეთი, 1 თიბათვემდე 2 მანეთი, ცალკე ნომერი ღირება 1 მ. 30 კ. კრებულში მოთავსებული იქნება ჩვენი მწერლების რჩეული ნაწარმოებნი ცნობილ ქართველ მხატვრებისგან დასურათებული. შემოდგომის კრებული საგანგებოდ მიეძღვნება ჩვენი დიდებულის მგოსნის ნ. ბარათაშვილის ძვირფას ხსოვნას მის დაბადებიდან ასი წლის თავის აღსანიშნავად.

ხელის მოწერა მიიღება „საქართველოს“ რედაქციის კანტორაში, თბილისი, მოსკოვის ქუჩა № 4.

გაზეთ „საქართველო“-ს წლიურ ხელის მომწერთ კრებული „მ ე რ ა ნ ი“ უფასოდ დაურიგდებათ.

უფასოდ დაურიგდება

ქ. გორში

ექიმი ნ. მ. კლიმიაშვილი

იღებს შინაგან და ქირურგიულ სნეულებიან ავადმყოფებს.

აკაკის ქუჩა, შეფის აფთიაქთან.

ექიმი-დოსტაქარი

გ. მ. მუხაძე

იღებს ავადმყოფთ საღამოს 5—6 საათ. მისამართი: კუთხე კიროჩნი და დიდი მთავრის ქუჩისა, სახლი სვანიშვილისა; შესავალი დიდი მთავრის ქუჩიდან № 67 ოფიცერთა ეკონომიური საზოგადოების შენობის პირდაპირ. ტელეფონი № 5—77.

კბილის ექიმი

ნინო რცხილაძე

იღებს ავადმყოფებს დილით 9—2 ს. და საღ. 5—7 საათ. ყაზბეგის ქუჩა 14 და კირპიჩნი შესახვევის 21.

ექიმი

მ. დ. წინამძღვრიშვილი

ყ. ორდინატორი ხარკოვის უნივერსიტეტისა სამედიცინო ინსტიტუტის კლინიკებისა გადმოვიდა თბილისში და იღებს **შინაგან სნეულებიან** ავადმყოფებს: გულისა, ფილტვებისა და სისხლის სნეულებიანს სპეციალურად. საღამოს 5—7 საათამდე, მიხეილის ქ. № 36, მეორე სართული.

გოლოვინის პრ. და სამხედრო ქუჩის კუთხეში, ფოსტა-ტელეგრაფის პირდაპირ გაიხსნა

ახალი აფთიაქი

პროვიზორის ახვლედიანისა

დოქტორი მედიცინისა

მოსე ანთიმოსის ძე

კალანდარიშვილი

უმფროსი ექიმი თბ. კადეტთა კორპუსისა.

ბავშვთა, შინაგან და ქირურგიულ სნეულებიან ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე საღამოს 5—7 საათ. ოლღას ქუჩა, № 3, სახლი მელიქ-აზარიანცისა.

კბილის ექიმმა

მამულაიშვილმა

(ხოდნევისამ)

განაახლა ავადმყოფების მიღება დილის 9—3 საათ. ყოველდღე, გარდა კვირა დღისა.

ოლღას ქუჩა, № 22.

სასტუმრო „ავრორა“

ახლად შეკეთებული, მდიდრულად მორთული ნომრები.

უძვირესი სიფაქიზე. **ელექტრონის განათება**

ქალაქის შუაგულში, ვორონცოვის ძეგლის მახლობლად

ნომრები ყველასათვის ხელმისაწდომ ფასებშია.

თვიურ მდგმურებს ფასდაკლებით ეთმობათ.

სასტუმროსთან მოწყობილია სამზარეულო, ვანები თბილი და ცივი წყლით.

თბილისი, მიხეილის ქუჩა № 5. ტელეფონი 12—85.

(წ.—14—6)

ომის ამბები

ომის დეპეშები

უმაღლეს მთავარ სარდლის შტაბისა

პეტროგრადი, 2 იანვარი. ოფიციალი. დასავლეთი ფრონტი. მდგომარეობა უცვლელია.

კავკასიის ასპარეზი. სპარსეთში, ქერმანშაჰის გზაზე რუსებმა დაიჭირეს ქალაქი კენჰავესი.

პეტროგრადი, 3 იანვარი. ოფიციალი. დასავლეთი ფრონტი. მდგომარეობა უცვლელია.

კავკასიის ფრონტი. 1 იანვარს მომხდარ ბრძოლაში ტყვედ წამოყვანილია 20 აფიცერი, 400 მეტი ჯარისკაცი, 6 ზარბაზანი, ერთი მათგანი მძიმეა, 8 ტყვიისფრქვეველი, მრავალი საარტილერიო და სასურსათო სამზადისი და საინჟინერო მასალები. სპარსეთში კიანგოვერთან ბრძოლაში, ქამადანში და ქერმანშაჰის შუა გზაზე, წამოვიყვანეთ ტყვეები. ჩვენი დანაკლისი სათქმელად არც კი ჰღირს. ქამადანსა სამხრეთ-აღმოსავლეთით, ოსმალთა და გერმანელთა მიერ შემდგარი რაზმი დოვლეთ-აბათუსკენ იქმნა გარეკილი.

ლონდონი, 1 იანვარი. მტერმა ჟივინშის მახლობლად ნაღმი ააფეთქა. ამას მოჰყვა ყუმბარებით იერიში, რაიც მოგერებულ იქნა. 31 ქრისტეშობისთვეს მტრის არტილერიამ რამოდენიმე ხანს ზარბაზნები დაუშინა ჟივანშს, თუმცა საზოგადოდ მთელმა დღემ მშვიდობიანად ჩაიარა. გუშინ გაფრენილი ჩვენი 4 ჰაეროპლანი აღარ დაბრუნებულა.

ლონდონი, 31 ქრისტეშობისთვე. დელიდან იუწყებიან, რომ გენერალ ელმერსის ძალები შეიხ-საადთან თავს იყრიანო. თურქები ჩრდილოეთით იხევენ, ტიგროსის გასწვრივ. საშინელი ავდარია. ცივა.

პარიზი, 2 იანვარი, ღამემ მშვიდობიანად ჩაიარა. შამპანში ჩვენმა არტილერიამ გაჰფანტა მტრის მუშები და სროლა აუტეხა სენ-სუპლესთან მიმავალ საბარგულებს. არგონებში მთელი დღის განმავლობაში ბრძოლა იყო ხელითსასროლი ყუმბარებით.

ათინა, 1 იანვარი. სოლუნში რეპრესიებს მიჰმართეს. ატუსაღებენ ოსმალთა მცხოვრებთ.

სტამბოლში ოსმალებმა არა თუ მოკავშირეთა მოხელენი დაიჭირეს, არამედ 500 უცხოელი მუშაც კი, რომელნიც სმირნაში სცხოვრობდნენ. შეპყრობილნი რიმფეიში გაგზავნეს მცირე აზიის შუა გულში. სმირნის საქველმოქმედო დაწესებულებათა შემადგენლობამ თავს იდო ამ მუშებზე იზრუნოს რამე.

ოსმალეთში ყველას დროშის ქვეშ მოუწოდეს, ვინც კი 50 წელს არ გადასცილებია.

კოპენჰაგენი, 2 იანვარი. გუშინ ბეტმან-ჰოლვეგმა მეფის სახელით გახსნა პრუსიის ლანდტაგი. სასეფო სიტყვაში ნათქვამია: „პრუსიის ფინანსთა წესიერების დასაცველად საჭირო ხდება შემოსავალი იქნეს. ამიტომ უნდა გაფართოვდეს შემოსავლის კვალობის გადასახადები“. ითხოვენ აგრეთვე რკინის გზების გასაყვან ფულს. ამავე სიტყვაში ნათქვამია სულიერ სიმტკიცის შესახებ, ვიყვნეთ ერთგულნი, რათა მომავალში ერთობ გარდავქმნათ სახალხო წარმომადგენლობის საფუძველით.

სტოკჰოლმი, 2 იანვარი. „გეტებორგს პოსტენში“ მოთავსებულია წერილი რუსეთის რკინის გზის შესახებ, რომელიც ახლო მომავალში უნდა დამთავრდეს ყინულოვან ოკეანესკენ, პეტროგრად-მურმნისა და პეტროგრად-არხანგელსკის შუა რკინის გზა ისე გაზრდის და ააყვავებს რუსეთის რესურსებს, რომ მთელი ქვეყნიერება განცვიფრდებაო. რუსეთს ამის შემდეგ დიდად გაუადვილდება ომის თვით უდიდესი ხარჯებიც კი სულ ადვილად გაისტუმროსო.

თეირანი, 2 იანვარი. ახალ წელს გამართლდა ხმები, რომრუსებს კენგავერი აუღიათ ქამადანისა და ქერმანშაჰს შუა. კენგავერში მარიამობისთვეში გერმანელ-ოსმალთა ბრბო ვერაგულად თავს დაესხა რუსისა და ინგლისის ელჩებს. ამ ქალაქის აღებით მტრის უმთავრესი საფარი მოაკლდა. აქედან ზურგს იმაგრებდნენ მესოპოტომიაში სამოქმედოთ. ხმებია, ფონდერ-ჰოლც ფაშა, რომელიც მესოპოტამიაში მოქმედ ჯართა უფროსად ითვლება, რამდენიმე ხანს იყო ბაღდადში, მაგრამ რაკიღა მის განზრახვას ვერ ეღირსა აღსრულება, იძულებული გახდა ბაღდადი მიეტოვებინაო.

კოპენჰაგენი, 2 იანვარი. ქარიშხალმა ააღელვა მდინარე, ტალღებმა გადმოხეთქა. სარდაფები წყლით გაივსო. დიდძალი საქონელი გაფუჭდა. ტრამვაისა და ეტლთა მიმოსვლა შესწყდა. ქუჩებზე $^3/_4$ მეტრის სიმაღლეზე მოდის ნიაღვარი.

რომი, 3 იანვარი. მდ. იზონცოსთან გუშინ საარტილერიო ცეცხლი შედარებით შენელდა. განსაკუთრებით მკაცრი ხასიათი მიიღო მორიცის ჩრდილო-დასავლეთით. მტრის არტილერიას ჩვენი მარჯვედ უპასუხებდა. ოსლავიასთან კარგა შეღამებამდე გასტანა სროლამ. ერთმა ჩვენმა მფრინავმა ყუმბარები ჩამოჰყარა მტრის ბანაკებში და უვნებლად დაბრუნდა.

პარიზი, 3 იანვარი. ღამემ მშვიდობიანად ჩაიარა. არაფერი შესანიშნავი არ მომხდარა.

ლონდონი, 3 იანვარი. გენერალი ელმერსი შეებრძოლა ოსმალთ, რომელთაც დასტოვეს პოზიცია ტიგროსის ორთავე ნაპირებზე და 25 მილით დაიხიეს. ბრძოლა დაიწყო 31 ქრისტეშ. თვეს და შეღამებამდე არ შეწყვეტილა. შემდეგ ოსმალებმა იწყეს დახევა. მთელი ღამე მიდიოდნენ. ინგლისელები ენერგიულად სდევნიდნენ და არ ასვენებდნენ.

კოპენჰაგენი, 2 იანვარი. ოფიციალი ცნობა მოვიდა ბერლინიდან, იმპერატორი ვილჰელმი სრულიად განიკურნა და დღეს იმპერიის კანცლერთან ისაუზმაო.

ხარკოვი, 2 იანვარი. გარდაიცვალა მხატვარი ტკაჩენკო.

ლონდონი, 2 იანვარი. „დეილ-ტელეგრაფ.“-ი მოწინავე წერილში ამბობს: „ხელმწიფე იმპერატორის მტკიცე გარდაწყვეტილება ახარებს მოკავშირეებს, რომ მართლაც არავითარი ზავი არ მოხდება ვიდრე, არ გავიმარჯვებთ.

პარიზი, 2 იანვარი. შამპანში, არგონებში და ვევრში თუ დანარჩენ ფრონტზე აღსანიშნავი არა მომხდარა რა.

ჯემსში მტრის ჰაეროპლანმა რამდენიმე ყუმბარა ჩამოაგდო. დაიჭრა რამდენიმე ბერძენი ჯარისკაცი. ერთი მოკლულია.

ჟურნალ-გაზეთებიდან

ციურიხის საზავო ვერსია.

ციურიხის გაზეთ „Neue Züricher Zeitung-ში დაბეჭდილია ზავის შემდეგი პირობები·

1) ბელგეთი დარჩება დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ. იგი ვალდებულია ხელშეკრულობით, თუ სხვა რამ გზით გერმანეთს გარანტია მისცეს, რომ 1914 წლის ამბები არ განმეორდება. ბელგეთმა განსაზღვრული კონტრიბუცია უნდა მისცეს გერმანეთს. ამ კონტრიბუციის გადახდა უნდა მოხდეს ყოველ წლობით იმდენი ფულის გაღებით, რასაც უდრიდა ბელგეთის სამხედრო ბიუჯეტი ომის დაწყებამდე. კონტრიბუციის გადახდამდე, ბელგეთზე პოლიტიკური ხელმწიფება გერმანეთის ხელში იქნება.

2) საფრანგეთს დაუბრუნდება გერმანელებისაგან დაჭერილი დეპარტამენტები. მისგან გერმანეთი არც ახალშენებს მოითხოვს და არც კონტრიბუციას, მხოლოდ გერმანეთს უნდა დაეთმოს ყველა ის, რაც საფრანგეთისა რუსეთს ემართება ზავის ჩამოგდებამდე. ე. ი. სესხის პროცენტები რუსეთმა უნდა აძლიოს გერმასეთს, და არა საფრანგეთს.

3) ინგლისმა უნდა დააბრუნოს მისგან დაჭერილი გერმანეთის ყველა ახალშენი,

4) იტალიამ ოსმალეთს უნდა დაუბრუნოს როდოსი და დოდეკანოსის სხვა კუნძულები. ტრიპოლი ისევ-ისე იტალიის ხელში დარჩება.

5) ბულგარეთი მიიღებს სერბეთის მაკედონიას და „კორიდორს“, რომელიც ბულგარეთს ავსტრიასთან შეაერთებს და რომელიც იმდებარეობებს ერთის მხრით მდ. დუნაისა და მეორეს მხრით ნიშიდან სემენდრიამდე მიმავალ რკინის გზას შორის. სერბეთის დანარჩენი ნაწილი სურვილისამებრ ან დამოუკიდებლად იარსებებს, ან მთაშავეთს შეუერთდება.

6) ალბანეთი მიიღებს დამოუკიდებლობას, რომელიც ადრე აღუთქვა მას ევროპამ. დამოუკიდებელი ალბანეთი თვით აირჩევს თავის მმართველ პრინცს.

7) პოლონეთის სამეფო (რუსეთის პოლონეთი) გადაიქცევა დამოუკიდებელ სამეფოდ, რომელსაც მეფედ გერმანელი პრინცი ეყოლება. დამოუკიდებელი პოლონეთი კონტრიბუციას იმავე პირობებით გადაუხდის გერმამანეთს, როგორც ბელგეთი. რუსეთს სპარსეთით ზღვისკენ, სპარსეთის ყურისკენ გასასვლელი კარი ეძლევა.

8) საბერძნეთისა და რუმინეთის ერთგვარი დაკმაყოფილების საკითხი შემდეგი განხილვის საგანია.

სამხედრო ვალდებულების კანონი

თემთა პალატაში მიღებული კანონპროექტი სამხედრო ბეგრის ვალდებულობის შესახებ ინგლისურ პრესაში დიდ მითქმა-მოთქმას იწვევს, ერთნი ძალიან ოპტიმისტურად უყურებენ ამ კანონის მომავალს, მეორენი—უფრო პესიმისტურად.

„Daily Telegraph“-ი შენიშნავს: არასოდეს ისეთი პატრიოტული სიტყვები არ წარმოთქმულა თემთა პალატაში, როგორიც წარმოსთქვეს მუშათა პარტიის წარმომადგენლებმა“.

„Daily Chronikle-ი“ აფრთხილებს საზოგადოებას ზედმეტი ოპტიმიზმისაგან. „თემთა პალატაო—ამბობს გაზეთი შეცდომაში არ უნდა შეიყვანოს იმ გარემოებამ, რომ იქ ჰარმონია და თანხმობა სუფევს, სამხედრო ბეგრის კანონის შესახებ. ეხლახან რომ მოხდა იმ მუშათა კონგრესის შემდეგ განზრახულია მემადაროეთა ყრილობა და როგორც ვიცით მემაღაროეთა კავშირებმა დაავალეს თავიანთ დელეგატებს კანონპროექტის წინააღმდეგ გალაშქრება“

დარდანელის დატოვება.

დარდანელის დატოვების გამო რურუსეთის მთავრობის გაზეთი ამბობს: მოკავშირეთაგან დარდანელში მოქმედების განგრძობის უარისთქმა იმ საზოგადოებაზე, რომელსაც ომისა არაფერი ესმის, ცუდსა და არა სასიამოვნო შთაბეჭდილებას მოახდენს. ამავე დროს გერმანეთში დიდი აღტაცება და სიხარული ექმნებათ. სამხედრო ხალხისთვის კი დარდანელის დატოვება გონივრული მოსაზრებაა. იქ მოქმედება საჭირო აღარ იყო, რადგან ბალკანეთზე მდგომარეობა სრულიად შეიცვალა. მოკავშირეებმა ვაჟკაცობა ჩაიდინეს რომ ბალკანეთი დროზე გასწმინდესო.

ომის დაწყებისას ოპერაცია დარდანელთან აუცილებელი იყო, რათა ოსმალეთის გულში ლახვარი დაგვერტყა და კავკასიაზე გამოლაშქრება შეგვეჩერებინა. აგრეთვე ოსმალებისთვის ხელი უნდა შეეშალნათ რათა სპარსეთის სრუტისა და სუეცის არხისკენ არ გაელაშქრნათ.

ბრძოლა ალებ-მიცემობის ნიადაგზე.

ინგლისში უკვე ემზადებიან ზავის შემდეგ ახალი ბრძოლის დასაწყებად; სამრეწველო და საფინანსო ჟურნალ-გაზეთებში წერილი წერილს მოსდევს, იმის შესახებ, თუ რა ღონისძიებანი უნდა იქმნას მიღებული გერმანეთის ვაჭრობის დასაცემად ინგლისის ბაზარზე. ერთ-ერთი ინგლისური ჟურნალი სწერს: „თანამედროვე ომი უნდა დამთავრდეს არა მარტო გერმანეთის ჯარების სრულის განადგურებით, არამედ იმ დიდი კომერციული შეთქმულობის დამხობით, რომელსაც ჰქვიან გერმანეთის ალებ-მიცემობის სისტემა და რომელმაც ევროპის ყველა სახელმწიფოს მუხრუჭი მოუჭირა. გერმანეთს

...კ დაეხშოს ინგლისში შემოსასვლელი კარები. არ უნდა შემოუშვათ არცერთი გერმანელი აგენტი, არც ერთი გერმანელი კომი-ვოიაჟერი. ამ ომის განმავლობაში გერმანეთი თავის სამრეწველო წარმოებას აძლიერებს, იგი აუარებელ საქონელს დაამზადებს და ზავის ჩამოგდების შემდეგ ეცდება საქონლის გასაღებას. გერმანელი კომერსანტი აგენტები იკვეხნიან კიდეც, დაკარგულ დროს ერთი-ორად ავინაზღაურებთო. ისინი მართლაც დროს არ კარგავენ. შეერთებულ შტატებში, ნორვეგიაში, შვეციაში, დანიაში, ჰოლანდიაში და სხვაგან, გერმანელი აგენტები ენერგიულად მუშაობენ ამ მხრივ. კომერციულ კეთილ-გონიერების მაგივრად, ინგლისი აქამდის ჯენტლმენურ თავაზიანობას იჩენდა. ამას უნდა ბოლო მოეღოს. გერმანეთის არც ერთი ნემსი არ უნდა შემოვიდეს ინგლისშიო.

უკანასკნელი ფოსტა

შეთქმულება ენვერ-ფაშას წინააღმდეგ.

პარიზიდან ცნობაა: ოსმალთა პოლიციამ აღმოაჩინა შეთქმულება ენვერ-ფაშას წინააღმდეგ. ბევრი აფიცრები დაუტყვევებიათ.

ბრძოლა ლიახოვიჩთან.

გერმანელებმა მძიმე ზარბაზნები დაუშინეს დაბა ლიახოვიჩს, (სლუცკის მაზრაში). მრავალი სახლი დაინგრა. დაჭრილ-დახოცილებიც ბლომადაა.

ბულგარები და ბერძნები.

ბერლინიდან იუწყებიან, რომ ბულგართა ქვეითი პოლკი შეებრძოლა ბერძენთა მოწინავე რაზმებს ვეხერინის რაიონში და 6 საათის ბრძოლის შემდეგ რამდენიმე პუნქტი დაიჭირა.

ახალი კავშირი.

იმპერატორმა ვილჰელმმა წერილით აღუთქვა ბულგარეთის მეფეს, რომ ისინი მიიღებენ მთელს მაკედონიას, მონასტირითა, დოირანითა და ჰევგელითურთ. კომპენსაციის სახით ბულგარეთი დასთანხმდა ბელგრადში დაინიშნოს ავსტრო-ჰუნგრელთა გენერალ-გუბერნატორი. ამნაირად, სრული თანხმობა და კავშირი განმტკიცდა ბულგარეთისა და ავსტრო-ჰუნგრელების შუა.

პირველი ბრძოლა.

სამხედრო წრეებში დაბეჯითებით იუწყებიან, რომ ბულგარეთის საზღვრებზე პირველი სასტიკი ბრძოლა მოხდა მოკავშირეთა და ბულგარების შუაო.

მთაშავეთის საბედისწერო წუთები.

„ტანი“ გულგატეხით დაასკვნის მოწინავე წერილში, რომ მთაშაველთ ეხლა ვეღარა უშველის რა, საბედისწერო წუთმა დაჰკრა და სერბეთის ბედს ვერ ავაცილებთო.

პირველი მატარებელი.

2 იანვრის თარიღით კოპენჰაგენიდან იტყობინებიან, დღეს დილით ბალკანეთის პირველი მატარებელი ბერლინიდან კონსტანტინეპოლისკენ გავიდაო. მატარებელს გაუვლია დრეზდენსა, ვენასა, ბელგრადსა და სოფიაზე.

მეფის ავადმყოფობა.

ათინიდან მოსული ექიმები ამოწმებენ, საბერძნეთის მეფე ამ ჟამად ავად აღარ არისო.

სოციალდემოკრატი ლიბკნეხტი.

როგორც ბერლინიდან იტყობინებიან, ლიბკნეხტს სოციალდემოკრატების ფრაქციისთვის თავი დაუნებებია. მიზეზად პარტიულ უთანხმოებას ასახელებენ.

ქალებს უფლება ეძლევათ.

ფინანსთა სამინისტროში ირჩევა პროექტი სადაც ნათქვამია, რომ ქალებს სამსახურის ნება მიეცემათ სახაზინო პალატაში ბუხგალტერის თანამდებობაზე, საგუბერნიო ხაზინებში და აგრეთვე დაინიშნებიან ხარჯის გამწერთა ინსპექტორების საქმის მწარმოებლებად.

საშინელი ცეცხლი.

ბელგიიდან იტყობინებიან ბერგენში (ნორვეგიაში) საშინელი ცეცხლი გაჩენილა. გადამწვარა 20 უბანი. ცეცხლს უმსხვერპლია რამდენიმე საზოგადო დაწესებულება. 4000 უსახლკაროდ დარჩენილა. ქალაქში ტელეგრამების და ტელეფონების მავთულები დაწყვეტილია. ზარალი 50 მილიონია.

ენვერფაშას სიტყვები.

ოსმალეთის პარლამენტში ენვერფაშას შემდეგი სიტყვა უთქვამს: ბულგარეთის ომში ჩარევის გამო, ჩვენ საშუალება მოგვეცა ბულგარეთის საზღვრიდან ჯარი გადმოგვეყვანა. რაც შეეხება დარდანელში ჩვენს მოქმედებას, მას შემდეგ, რაც ჩვენს მოკავშირეებს შეუერთდით და ჩვენმა არმიამ საომარი მასალა მიიღო, ჩვენ ბრძოლა განვაცხოველეთ. ვმადლობ ღმერთს, რომ ჩვენი განზრახვა წარგვიმართა. და დღეს რადგან გზა გაგვეხსნა შემიძლიან დაგარწმუნოთ, რომ ჩვენს მიწაწყლიდან მოწინააღმდეგეს განვდევნით.

ბრძოლის ველზე

ბუკოვინაში, გალიციაში და ჩარტორისკის რაიონში ბრძოლა დაცხრა. რუსული წყაროები ირწმუნებოდენ, რომ აღნიშნულ ადგილებში სამხედრო ოპერაციის ინიციატივა რუსების ხელში იყო. მიუხედავად სიმწვავისა ამ ადგილებში ბრძოლა ვერ გაიზარდა და საყოველთაო ხასიათი ვერ მიიღო.

ფად უმოქმედობაში გადვიდა. შემოტევაზე ხელი აიღეს აქა-იქ ოდნავ წინ წაწევის შემდეგ და ამგვარად ამ რაიონების სამხედრო მოქმედების პოლიტიკური გეგმა-შედეგები აუსრულებელი ... სჩანს რუსებს ამ რაიონებში მოპირდაპირეთა შეუმუსვრელი ძლიერება დახვედრია.

ამ ორ უკანასკნელ დღის განმავლობაში რუსეთ-გერმანეთის ბრძოლის პირზე არავითარი ცვლილება არ მომხდარა.

ოსმალეთის ბრძოლის პირზე დიდი და მკაცრი ბრძოლა სწარმოებს. ეს იქიდან სჩანს რომ მთავარი შტაბის ცნობით რუსებს ხელთ ჩაუგდიათ 20 ოსმალო აფიცერი, 400 ჯარისკაცი და ექვსი ზარბაზანი, რომელთაგან ერთი მძიმეა და 8 ტყვიისმფრქვეველი. ასეთი ამბები მხოლოდ დიდი ბრძოლის შედეგი შეიძლება იყოს. აღსანიშნავია რომ ადგილი ბრძოლისა დეპეშაში ნაჩვენები არ არის.

სპარსეთში, ოფიციალი დეპეშის გადმოცემით. ქამადანსა და ქერმანშაჰის შუა გზაზედ, კენგავერთან, რუსის რაზმსა და გერმანეთ-ოსმალეთის მომხრეთ შეტაკება მოსვლიათ. დეპეშის ცნობით, ქალაქი კენგავერი რუსებს დაუჭერიათ.

მეგრ...

თბილისი, 5 იანვარი.

ქართველი სოციალისტები და ქალაქის არჩევნები.

თბილისი საქართველოს შუაგულია, მისი ძველი ... ძველი დედა-ქალაქი. იგია აგრეთვე მთელი კავკასიის პოლიტიკურ-ადმინისტრატიული ცენტრი. ეს უკანასკნელი გარემოება თბილისის მნიშვნელობას აორკეცებს ყველასთვის, ვისაც სურს რაიმე თვალსაჩინო ადგილი დაიჭიროს კავკასიის ცხოვრებაში. თბილისის ბატონ-პატრონი თავის გავლენას პირველ ყოვლისა თვით საქართველოზე მოიღებს და შეეცდება ეს ქვეყანა გამოიყენოს თავის საკუთარ ინტერესის მიხედვით.

ამ გვარად, თბილისი ისეთი ასპარეზია, კავკასიის ერთა დღევანდელს ყოფაში, სადაც მარტო ერთად-ერთ ფაქტით, სახელდობრ თბილისში უცხო ტომის გაბატონებით, ურთიერთობა ამ ჩამოსულ უცხო ტომსა და ქართველობას შორის ძალა-უნებურად მკვეთრ ეროვნულ ელფერსა და შინაარსს ღებულობს და არა **განყენებულ** მოქალაქეობრივს თუ სოციალს. თბილისში დღეს სომხობაა გაბატონებული, რომელიც ვალდებულია, და სხვა ნაირად არც შეუძლია, თავისი ეროვნული საქმე აკეთოს. ამ გარემოებით კი განსაზღვრულია, და ეროვნული არსებობის აზრით სავალდებულოდ ქმნილი, რომ თეორიულად თბილისის საქმეები გაშუქებულ-გათვალისწინებული იქმნას ეროვნულის თვალსაზრისით, ხოლო პრაქტიკულად—ბრძოლის ეროვნული მეთოდი და პრაქტიკა შემოღებული საქართველოს დედა-ქალაქის ცხოვრებაში.

მსჯელობის ან მოქმედების სხვა წესი თუ პროგრამა ყოვლად შეუწყნარებელია, თუ რასაკვირველია არ მოგვიწადინება ამიერიდან უკუნისამდე თავის უეძველესს და ყოვლად ძვირფას ქალაქზე ხელი ავაღებინოთ მთელ ქართველ ხალხს. ასეთ აშკარა სინამდვილის წინაშე, ასეთ უცილობელი სიცხადის წინაშე ქართული სოციალისტური პარტიები კეკე-მალულობას თამაშობენ და იმის მაგიერ, რომ ეროვნული საფრთხე ამ თავითვე გაითვალისწინონ და ქართველ ხალხს მოუწოდონ შეკავშირება-შეერთებისაკენ ძველი შეცდომის გამოსასწორებლად ახალის ასაცდენად და დაკარგულის აღსადგენად, — უთბილისობა ქართველ ხალხს არ შეუძლიან,—ისინი ქადაგობენ ქართველობის დაქსაქსვას, ქართველ ამომრჩევლებს თიშავენ ერთმანეთისაგან. ჩვენ უნდა ხაზ-გასმით აღვნიშნოთ ქართველი ერის გასაგონათ, რომ ქართულმა სოციალ-დემოკრატიულმა და სოციალისტ-ფედერალისტურმა პარტიებმა დღევანდელ დღეს, როდესაც მთელი მსოფლიო ეროვნული ღერძის გარშემო ტრიალებს, უარ ჰყვეს თავიანთ მოქმედების ფარგალში, უაღრესად საჭირო დროსა და გარემოებაში, ეროვნული პრინციპი, ეროვნული დარაზმვა. სახეში გვაქვს კონკრეტულად თბილისის მომავალი არჩევნები. ნაცვლად, წამოაყენეს დემოკრატია-პლუტოკრატიის პრინციპი, რომლის მოხმარების შნო და უნარი ეროვნული იდეის უვნებლად, ღმერთს მათთვის არ მიუცია და რომელსაც უადგილო ადგილას და უდროო დროს აჩრიან ქართველს ერს. შეიძლება დიდი დემოკრატი იყოს კაცი, პლუტოკრატიის დიდი მტერიც, მაგრამ **განსაზღვრულს პირობებში** თავგამოდებული მომხრე და აპოლოგეტიც წმიდა ეროვნული პრინციპისა და დარაზმვისა. ნუ თუ ამას დღესაც მტკიცება სჭირია?!

ხოლო თუ ეს ასეა, თუ ეს უბრალო სიმართლე სწამთ, თუ მოეხსენებათ რომ შეუძლებელია სხვა და სხვა გარემოებასა და დროში ერთი და იგივე პრინციპი თანაბრად გამოსადეგი და უნაკლო იყოს,—თუ ყოველივე ეს იციან და სჯერათ და მაინც ასე არ იქცევიან, იქნებ საერთოდ საქართველო და კერძოდ თბილისი ისეთ ყოფაში, ისეთ დროსა და პირობებში ეგულვებოდეთ, რო საჭირო არ იყოს ეს რაღაც ეროვნული პრინციპია, თუ ეროვნული დარაზმვა?! მაგრამ ამას ხომ დამტკიცება უნდა? მაგრამ გულსაწვავ სინამდვილის წინააღმდეგ განა გალაშქრება შეიძლება? ნუ თუ ქართველ სოციალ-პოლიტიკურ პარტიებისთვის აშკარა არ უნდა იყოს, რომ საქართველო გამუდმებით, გაუნელებლად იმ ყოფაშია, რომელსაც ეროვნული საფრთხე ჰქვია, რომ მას პერმანენტულად ისეთი ვითარება უდგას, რომლის ერთ წუთით დამყარებამ საფრანგეთსა, ინგლისსა, გერმანეთსა, რუსეთში თუ სხვაგან შექმნა გაულხობელი კავშირი ერის ყველა წრისა, კლასისა და მიმართულებისა?! როცა კონფლიკტი ჩამოვარდა და ერ -სახელმწიფოს საფრთხე მიადგა, ეროვნულმა იდეამ ბრძანებლობის სკიპტრა ხელთ აღილო და ყველაფერი მას დაემორჩილა ინტერნაციონალიზმიც, სოციალიზმიც, დემოკრატიაც ბურჟუაზიაც და არისტოკრატიაც! ეროვნული იდეა ყველაფრის საბოლოო საზომად აღმოჩნდა.

ნუ თუ ამ ცნობებს და ამ ფაქტებს დღეს პროპაგანდა და გავრცელება სჭირდება?

თბილისი ერთი ასეთი „სფეროა“. ნუ თუ ან ამ ცნობებს და ფაქტებს გავრცელება და პროპაგანდა სჭირდება ისევ ჩვენ შორის?!

თუ მართლა რომ მომენტურმა ეროვნულმა საფრთხემ ყველა დაწინაეუებულ და განვითარებულ ერებ-სახელმწიფოებში ეროვნული დარაზმვა მოახდინა, ყველა შეაერთა, ეროვნული იდეა გაამეფა და ყველაფერი მას დაუმორჩილა, თუ ისიც მართალია რომ საქართველო საერთოდ და მასთან მცირე პროპორციით, კერძოდ თბილისიც, გამუდმებით ეროვნულ განსაცდელსა და ხიფათშია, მართალი და იმპერატიულად სავალდებულო უნდა იყოს თუ ათა საქართველოში ეროვნული იდეის მუდმივი მმართველობა და მბრძანებლობა, სავალდებულო უნდა იყოს თუ არა ყველა წოდებისა, კლასის და მიმართულების კავშირი, სავალდებულო უნდა იყოს თუ არა კლასიურზე, წოდებრივზე და პარტიულზე ეროვნულის გაბატონება?! კლასიური და ერცვნული არ უნდა არღვევდეს, არამედ უნდა მორჩილად შეეხამებოდეს და განამტკიცებდეს ეროვნულს.

ყველა ნათქვამის ძალით, ჩვენში გამუდმებით უნდა არსებობდეს მტკიცე ეროვნული დარაზმულობა ისეთ მოქმედებისა და ისეთ ნებისყოფის წინააღმდეგ, რომელსაც ჩვენთვის ეროვნული შევიწროება და დაძაბუნება მოაქვს. ასეთი დარაზმულობა სჭირია ქართველობას აღმოსავლეთ საქართველოს თითქმის ყველა ქალაქის არჩევნებში

ქართველი სოციალისტები წინააღმდეგ ჩვენი ეროვნული სინამდვილის მოთხოვნილებისა, წინააღმდეგ ლოღიკისა და გონიერების ვალდებულობისა, თბილისის არჩევნებში ეროვნულ დარაზუმლობის პრინციპს ებრძვიან, ეროვნულ გათიშულობას აწესებენ; ეროვნულ პრინციპს მათ დემოკრატიის პრინციპი დაუპირისპირეს; თავისიანებს გამოეყვნენ და უცხო ელემენტებთან კავშირს რჩეობენ. ასეთი ანტიეროვნული მოქმედება, სოციალიზმის და დემოკრატიზმის ან ყალბად გაგების ბრალია, ან კიდევ თვით ამ პრინციპების ორგანიული ნაკლი.

ხოლო ჩვენ ვალდებულად ვრაცხთ ჩვენს თავს, კიდევ ერთხელ, ვიდრე გვიან იქნებოდეს, მოუწოდოთ ქართულ სოციალისტურ პარტიებს ეროვნული ბლოკის შესაკრავად თბილისის არჩევნებში იმ ერთად-ერთ ეროვნული პოლიტიკის საწარმოებლად, რომელსაც ჰქვიან აქტიური, ეროვნული ბოიკოტი და რომლის აუცილებლობა, როგორც ეს საქართველოში დავასაბუთეთ, დღევანდელი უმხგავსო საარჩევნო წესების ბატონობის დროს, ყველასათვის ცხადი და აშკარაა.

რუსული პრესა

[illegible] გამოააშკარავა რუსეთის ეკონომიური უძლურობა და მოუწყობლობა. ეროვნულ კაპიტალს და მასთანვე მრეწველობას მოკლებული ეს ამოდენა სახელმწიფო უცხო სახელმწიფოთა მიერ ეკონომიურად დამონებული აღმოჩნდა. გაზეთი „უ. რ.“ ეხება ამ გარემოებას და ერთად ერთ მთავარ საკითხად, რომლის განხილვას დაუყონებლივ უნდა შეუდგეს რუსეთის საზოგადოება, სთვლის უცხო კაპიტალის მოწესრიგებას რუსეთში.

„დღეს დღეობით უცხო კაპიტალმა რუსეთში არა სასურველი მიმდინარეობა მიიღო. ეს ერთი მხრივ იმისი ბრალია, რომ ჩვენი საზოგადოება სხვა და სხვა მნიშვნელობას აძლევს ამ კაპიტალს. თუ ზოგიერთა ეკონომიურ დარგში უცხო კაპიტალის გამეფება ხელს არ უშლიდა, ზოგიერთაში სამაგიეროდ გზას არ აძლევდა. დაბოლოს მოხდა ის, რომ უცხო კაპიტალი გამეფდა იქ, სადაც მისი მსვლელობა თავისუფალი იყო, უფრო კერძო მრეწველობაში. ამას კი თავისთავად მოჰყვა უცხო ხალხის გადმოხვეწა და კოლონიების შექმნა.

ისეთ ფართო სამრეწველო დარგებში, რომელნიც ყოველთვის სახელმწიფო და საზოგადო კონტროლის ქვეშ იმყოფებიან, როგორც არის მაგ. რკინის გზა, მთავრობა და რუსეთის საზოგადოებაც უცხო კაპიტალს არ უშვებდნენ. უფრო კი იმ იმედით, რომ ამას ჩვენ, ჩვენისვე ძალებით მოვაგვარებდით. ეს ასე არ მოხდა, ტყუილად ვაიმედებდით ჩვენს თავს და არც ასე მალე მოხდება. ამიტომ უნდა ახლა გაირკვეს ეს საკითხი, ვინაიდან უცხო კაპიტალი ახალი სახით რუსეთის კარებზე სდგას და შემოსვლას ლამობს“.

ამგვარივეა ქართველების მდგომარეობაც, ჩვენთვის აუცილებლივ საჭიროა ეკონომიური გაღონიერება; მრეწველობის და მეურნეობის აღორძინება. ამას კი უნდა კაპიტალი. კაპიტალი ქართველი ხალხის ხელში. როგორ და რა გზით უნდა მოგვარდეს ეს ჩვენი ცხოვრების მთავარი საკითხი ამაზედ ჯერ-ჯერობით არავინ არცა ზრუნავს და არც ფიქრობს.

სომხური პრესა

„მშაკი“ კამათს განაგრძობს ჩვენ მიერ აღძრულ საკითხზე „ქართველ გრიგორიანების“ შესახებ. „თუო, ამბობს ხსენებული გაზეთი,--ენა ითვლება უმტროს საბუთად რომ ამა თუ იმ ეროვნებას ვეკუთვნოდეთ, მაშინ საგულისხმიეროა ვიცოდეთ, რათ და რისთვის ეჭიდებიან მაჰმადიან ქართველობას, რომელთაც ქართულისა აღარა იციან რა, ლაპარაკობენ თათრულად და თავიანთ თავს აღარა სთვლიან ნამდვილ ქართველებად. რაღად უხსნიან ქართულ სკოლებს? რა თქმა უნდა, ჩვენ ამის საწინააღმდეგო არა გვაქვს რა, პირიქით, სალამით მივეგებებით კიდეც თვითეულ სკოლისა თუ დაწესებულების გახსნას, ვინც კუ-

მარტოობის ორდენის კავალიერი

გალაქტიონ. ტაბიძე.

ა.

— „ჯრავინ როგორც მე მახსოვს, ჩვენთან მოსული განიერი ჟესტით, რომ ლაპარაკობდა „აი-მე“... არ ყოფილა გაქანებული ილიუზიის ქარით, უხილავ ნაიჯებში, რომ არი შემალული იმნაირი უჩვეულო და უტეხი გატაცებით, როგორც ოდესღაც ეს ჭაბუკი. არავის არ უმხელია იმ ჭაბუკობის წამში, წამში რომელშიც ინთებიან ბედის წერის ელვანი, იმნაირი ბრწყინვა აზრისა, რომელიც სამუდამოდ აღიბეჭდება მკერდზე მარტოობის ორდენის ბრილიანტით“...

ასე ამბობდა გრაფი ვილიე დე ლილ ადანზე სიმბოლისტების ბრწყინვალე მეტრი სტეფანე მალარმე...

მართლაც არსად მზის ქვეშ არ იქმნება მომღერალი, რომელსაც არ ესუნთქა მარტოობით... სული ცხოველი, სული შეციებული, რომელმაც არ იცის სითბო და ნელცივობა, ან იწვის ან იყინება უთუოდ დაიჩრდილება მარტოობასა და ტანჯვაში: ეს ორი ყოველთვის თანამგზავრია პოეტის, მაგრამ მოხდება ხოლმე, ზოგიერთი მას მოიშორებს მცირე ან დიდი ხნით ზოგისთვის კი ის სამუდამო თანამგზავრია, დაუშორებელი... თან სდევს, როგორც მთვარიან ღამეს საკუთარი ჩრდილი და მაშინ მისთვის ყველაფერი იქარგება მარტოობის და ტანჯვის კანვაზე, ყველაფერი ჩნდება ამ ფონზე და მკერდზეც დაეკიდება მარტოობის ორდენის ბრილიანტები.

მარტოობის და ტანჯვისთვის ნიადაგი საქართველოში არ არის ყამირი. საქართველომ მხოლოდ ერთხელ გაიცინა თამარ მეფის შემხედვარემ იმ სიცილით, რომლითაც იცინიან ჯავარაყრილი ეროვნებანი და ეს სიცილი მზიური გენიისა, ეხლაც დაჰქრის ჩვენში, როგორც ღიმილი მგლოვარ ტუჩებზე. დიდი ხანია ჩვენ ცას გაუკითხავი ღრუბლები დაეკიდენ და ტრაურის ვუალით შეიფუთნენ ჩვენი მგოსნების მუზანი... ხანდისხან თუ გაეცინებოდა აკაკის, თვითონ დაურთავდა, ეს სიცილი ცრემლზე უფრო მწარეაო... ჩვენ მგოსნებს შეუყვარდათ მამული და მამულისთვის დამწვარ პოეტის ადამ მიცკევიჩის თქმით, რომ იმას უყვარს ვინც დაკარგა იგი. არ შეიძლება სიცილი იქ, სადაც კუბო დგას, რომელშიც წევს ეროვნული დამოუკიდებლობა, ისე როგორც არ შეიძლება შებრალება მისი, ვისაც შემოქმედების ცეცხლი სწვავდა. პირველი კავალერნი მარტოობის ორდენის არიან ნ. ბარათაშვილი და მამია გურიელი დღეს კი ახალზე მინდა საუბარი. მორცხვად შემოდგა ფეხი ჩვენ მწერლობაში გალ. ტაბიძემ; რომ დაერეკა გლოვის ზარებზე და უკვდავ მეზარეთა ჩრდილები არ გაწყრებიან მის დანახვაზე. ეს მწერალი საინტერესო სახეა ქართველი მწერლის, არა მარტო სამგოსნო ტალანტით, უფრო წერის მანერით და ლიტერატურულ გავლენით.

ბ.

ქართული მწერლობა ჩვენი დღეების მიაგავს საბანს, ნ. ლორთქიფანიძის ერთ ეტიუდში დედაბერი, რომ კერავს სხვა და სხვა ნაჭრებიდან, ზოგ ნაკერში მოსჩანს „სილუქე აბრეშუმის ქსოვილისა“, შემთხვევით არის ისტორიულ ბაღდადის ხალიფის ხალის ნაჭერიც, ხან კი ხამი არის შიგ შეკერილი და „ამერიკა“, რომელსაც თავშესაფარის მათხოვრის ფეხსაფენის სუნი უდის: არიან ლამაზი აღმაფრენი სტრიქონები, მაგრამ მხოლოდ სტრიქონები... ესკიზები, ეტიუდები... მომავალ დიდ სურათისა, რომლის დახატვას ჯერ კიდევ არჩილი აჩქარებდა; შალვა დადიანი, მ. ადამაშვილი, ნ. ლორთქიფანიძე, სანდრო შანშიაშვილი, ი. გრიშაშვილი, გ. ტაბიძე, გ. ქუჩიშვილი, შალვა ამირეჯიბი, გრიგოლ რობაქიძე, პ. აბაშისპირელი... ღმერთო რამდენი დაპირებაა, რამდენი შესაძლებლობა და რა ცოტა მიღწეული, უკვდავ მიღწევათა აზრით რასაკვირველია. იჭვი გიპყრობს მომავალზე, როცა წარმოიდგენ, რომ უკვე აღიარებული პოეტები სონეტს რვა სტრიქონად სწერენ, რომ ლექსის ნოვატორად ითვლება იმისთანა პოეტი, რომლის ნაჯახით დათლილი ლექსი ვერ გასცილებია რუს სიმვოლისტთა პირველ ცდას. სიმვოლიზმი კი ოფიციალად რამდენიმე წელია რაც შკოლად გამოცხადდა... მაგრამ სიმვოლიზმს ჩვენში ღამეც არ გაუთევია... მხოლოდ ეხლა იწყება პირველი ხაზების გახსნა, უკვე გრძნობ ახალ სიოს ეს გარიჟრაჟის წინ ბურუსია: და უნდა გათენდეს. ამ სახეთა ცვლას უჩვეულო თვალიც შეამჩნევს გალ. ტაბიძეში. გრძნობ, რომ პოეტი უკვე გადმოფრინდა ძველი ბუდიდან, მაგრამ სივრცეს ლაღად საფრენად ჯერ კიდევ ვერ ენდობა და შიშით იკვლევს გზას: მის სიმღერაში, გზების ძებნაში თქვენ მოდიხართ ნ. ბარათაშვილიდან და მამია გურიელიდან, მაგრამ სწორი ხაზი, რომელიც გაარჩევდეს მას ამ პოეტებისაგან ისე როგორც ლამარტინიდან ირჩევა ვერდენი და პუშკინიდან ალ. ბლოკი, ჯერ მხოლოდ კონტურით არის დახაზული, ამ გამოურკვეველობით და ბურუსით ხასიათდება გ. ტაბიძე და მწერლობა ჩვენი დღეებისა*) აქ ბევრია სახეები, არქაიული მაგრამ არიან საჭეებიც, რომელნიც ქმნიან ილიუზიას სიმვოლიზმისას,უფრო ბევრია კიდევ სახეები სპეციფიკურ-ორიენტალისტური, რომელსაც, თუ შეიძლება, უნდა დაერქვას აზიური უკვდავი რომანტიზმი (ტერმინი ეგზოტიკა დაახლოვებითაც არ სწურავს ამ ცნებას) აი ეს სახეები მიუხედავათ საუკუნოებით დაშორებისა ერთმანეთს ამსგავსებენ ეგვიპტის პაპირუსებს—ინდიურ საგალობლებს; საადის—შოთას; მაფიზს—აკაკის, უფრო ახალ რაბინდრანათ ტაგორს—სანდრო შანშიაშვილს; ეს თავისებურობა ჩვენი მწერლობის უნდა ეგრძნო თ. კიტა აბაშიძეს, რადგან ესტეტიურ ალღოს გარდა, იმას ყველაზე მეტი შრომა მიუძღვის ლიტერატურულ სკოლათა კლასიფიკაციაში, სადაც უფრო მხილდება ეს თავისებურობა; რადგან რომანტიკოსს გრ. ორბელიანსაც აქვს იგი და ულტრანატურალისტ გ. წერეთელსაც. ეს ჩვენია ჩვენთაგანი და აღნიშნავს ჩვენ გზას წინა აზიაში და დიდი მნიშვნელობა ექნება როგორც მწერლობის ისე ქართულ ისტორიის ბუნების შესწავლისთვის.

გ.

გაძარცული ბაღი, ყვითელი ფოთლებით .. ქარვის ჩარდახი, გაუკითხავი ტყვიის ფერი ღრუბლები, ქარიშხლის ვნებიანი მოთქმა „რომელსაც არ ქონდა ბინა“ დაწყება შემოდგომის საღამოსი, რომლის მელოდია შეჰქმნა ჰუგო ჰოფმანსტალმა, რომელსაც დაარქვეს საღამოს აქტიორი. თავის გულის, შემოდგომის საღამოს დაწყების პოეტია გ. ტაბიძე. მისი სიმღერა ნაზია, როგორც დედოფლის სიზმარი და თავისვე ნამღერ შემოდგომის მელოდიით აცრემლებული დასცურავს ამ საღამოს ჯერ კიდევ გამჭვირვალე მწუხრში... მაგრამ თუ ჰოფმანსტალი აქტიორია თავის გულის, გ. ტაბიძე ძალიან ახალგაზდაა, რომ აქტიორობა შეიფეროს... მისი პიროვნების გარდა ეროვნული სული ლაპარაკობს, ქართველი პოეტი ჯერ ვერ შეიშვნევს, რომ პეტრონიუსივით თავის სიკვდილის ანტრაქტებში ეროტიული ლექსი დასწეროს... ჩვენი პოეტის სიმღერა არ გავს ადრინდელ რომანტიკოსთა მწუხრიან მელანქოლიას, მაგრამ მასში არც გლადიატორის კვნესაა ბოდლერის და ფრანგების „დაწყევლილთა“. იცი რომ ის საშინელ სიტყვებს არ ამბობს მაგრამ... გრძნობ რომ ეს პრელიუდიებია მომავალი დიდებული ორატორიების... მართალია ინოკენტი ანენსკის თქმის არ იყოს, ჩვენ გვაწამეს დოსტოევსკით, ბიდლერით, ჰიუსმანით, ჩვენ ვიცით სასტიკი სიტყვები და თეთრი ექსტაზი. მაგრამ ეს ხომ ჩვენში არ გაგვიგონია და ამ პოეტში გვიხილავს რომ მანაც უნდა სთქვას რაღაც ამგვარი:

„რომ დავიღალე მე ამ კუბოში“

ეს პირველი L'ama sabachtanz-არი ჩვენ პოეზიაში.

მამია გურიელი თითქო სცდილობდა ეთქვა ეს დამწვარი სიტყვები, იმაში იყო რაღაც, რაიც განაწყობდა ამ სიტყვების სათქმელად, მაგრამ მაინც უმღერი დარჩა ბალახვანი. მამია უფრო პოეტი მჭვრეტელი იყო, ვინემ მქნელი, მის ნერვებსა და ხმის ყვირილში არ ყოფილა პროპორცია... ეს დაწყევლაა პოეტის... რამდენ დაუთავებელ სიმღერებს ვათავებთ ჩვენ და რამდენს ვგრძნობთ კიდევ რომ დაწყებულიყო!.. მამიამ თავის კახაბერიც ვერ გამოიტირა საშინელი ტირილით თუმცა ყველაზე არა გულწრფელმა, უფრო ძალათ არა გულწრფელმა უაღდმაც ნახა ცრემლით სოველი სიტყვები მოშორებულ შვილების დასატირებლად.

ჩვენ გვჯერა გ. ტაბიძე ნახავს სიტყვებს, ყოველ შემთხვევაში აუსპიციები სანდომიანი მოსჩანან: აბა წაიკითხეთ ლექსები: „შორეულს“, „მე და ღამე“ და თქვენ მიხვდებით რომ ის

„დაიღალა ამ კუბოში“!..

ტ. ტაბიძე.

(დასასრული იქნება)

*) ...გამონაკლისს შეადგენენ სანდრო შანშიაშვილი და გრ. რობაქიძე: პირველმა შეაერთა მოდერნიზმი ქართულ მწერლობის ტრადიციასთან და შექმნა ახალი სკოლა, რომელიც აკადემიურ კონსერვატიზმსა და ახალ ქროლათ ბედნიერად აერთებს, მეორე იძლევა ნიმუშებს დეკადენტურ პოეზიისას... დალაგებით ცალკე წერილებში.

ლტრის განვითარებას შეეწყობა ხელს, მაგრამ თუ ეს ასეა, მაშინ რატომ სულ წინააღმდეგი უნდა იყოს ჩვენ თავზე, რომ „ზაქ. რეჩ“, „საქართველო“ თუ „ზეითონ“ ვეცამათებთ? განუ ხალხის აზრის ორგან მეტად, რომ ჩვენსა იავიანში აქ ადგილი ექნება? არა გვგონია.

...

„საქართველოს“ რედაქცია უღრმეს მადლობას უცხადებს მათ, ვინც დაგვიმერთ, წერილებით და სხვა მოლოცვებით გვისურვა ბრწყინვალე მომავალი.

ახალი ამბავი

ფულის განაწილება. ქალაქის საბჭომ მიერ გადადებული 150.000 მანეთის განაწილების პროექტი ქალაქის თვითმართველობის მოსამსახურეთა შორის უკვე შეუმუშავებიათ ქალაქის გამგეობას ...

საღვთისმეტყველო სალამი. ...

საპოლიციელო ექსპონატის პატრონი 15 იანვარს ჩამოვა თბილისში.

გრიფოვული დაქცევის. ...

ქართველი ქალები ...

ხანძარის კლუბის ...

ქალთა კოშიბუთა. ...

ჯარის კაცთა სიყურადღებოდ. ... 1914 წლის

№ 815 გამოსულ ბრძანებაში ...

ქალაქთა კავშირის ხელიში. ...

მოსწავლეთა დახმარება. ...

ქემის გარდაცვალება. ...

კატეობის წვრილ საკრედიტო დაწესებულებათა ...

80,000 მანეთის მიღება. ...

ახალი მომსწავლელი აშხანა. ...

წარწერება. ...

შეცდომის გასწორება.

ქართველი ჯარისკაცები და მათი ოჯახის ბედი

...

ქართველი.

საკრედიტო კოოპერაცია

(ალმოსავლეთ საქართველოში)

(გაგრძელება)

1915 წლის მოთავსებულ ...

1915 წლის ქრონიკა

(დასასრული)

მარტი. ...

აპრილი. ...

მაისი. ...

ივნისი. ...

ივლისი. ...

მარიამობი. ...

ვის რამდენი დახარჯა

...

1915 წლის ... 1.697 მილიონი ... 1451 მილიონი ... 250 მილიონი ... 500 მილიონი ... 1.000 მილიონი ... 447 მილიონი.

CETERUM CENSEO....

„ღია წერილი" თეატრის ასაშენებლად დაარსებულ კომიტეტისადმი.

ჩვეულებრივ ჩვენი სენი, ჩვენი უზრუნველობა, ვერ იქნება და ვერასოდროთ ვერ მოგვიშორო. ჩვენი შავი ბედი [illegible]

[illegible]

გ. გელ[illegible]შვილი.

მოსკოვის ქართველთა საზოგადოება

ქ. მოსკოვში მცხოვრები ქართველები [illegible]

[illegible] რულობა. აქვე არსებობს სამკითხველო დარბაზი.

საზოგადოების თანხიდან გადადებულია ფული, რომელიც უნდა მოხმარდეს საჭირო ქართულ ლიტერატურულ და სამეცნიერო ნაწარმოების შესაძენად. გარდა ამისა, სამკითხველოში მოდის ქუთაისის და თბილისის ყველანაირი ქართული გაზეთები. ეს უმთავრესი და ძლიერი შრომაა „ქართველთა საზოგადოებისა".

მოსკოვში არსებობს აგრეთვე „ქართულ კულტურის მოყვარეთა წრე" დ. არაყიშვილის თავმჯდომარეობით, რომელსაც მიზნად აქვს დასახული გააცნოს რუსეთის საზოგადოებას ქართული კულტურა და ხელოვნება. იგივე საზოგადოება აძლევს გაჭირვებულ სტუდენტებს მატერიალურ დახმარებას. ამ უკანასკნელ დროს ლ. ლ. ზუბალაშვილის მიერ შემოწირულ ფულიდან, მისივე სურვილით, არის დანიშნული სამი სტიპენდია (50 მან. თვეში). მიეცემათ იგი იმ პირებს, რომელნიც უმაღლეს სასწავლებლის გათავების შემდეგ იქნებიან დატოვებულნი უნივერსიტეტებში და აგრეთვე იმათ, ვინც საქართველოს ისტორია-კულტურის და ხელოვნების ერთ-ერთ დარგში ნიჭს გამოიჩენენ და შესწავლა-განვითარებას მოისურვებენ. საზოგადოების გამგეობამ გადასწყვიტა შეიმუშავოს ერთგვარი წესდება თუ ვის და ან როგორ ფარგლებში უნდა ეძლიოს ეს სტიპენდიები.

მოსკოვში გადაწყვეტილია დაარსდეს პირველ დაწყებითი სკოლა გარუსებულ ქართველ ოჯახებისათვის. დაარსდა აგრეთვე სცენის მოყვარეთა წრე, რომლის მიზანია მართოს ხანგამოშვებით ქართული წარმოდგენები, ქართული სამუსიკო საღამოები.

ამ წრეს საზოგადოება დაჰპირდა გაუწიოს როგორც ზნეობრივი აგრეთვე მატერიალური დახმარება, ქართველთა საზოგადოება, იმ მიზნით რომ გააცნოს ერთმანეთს ყველა მოსკოვის ქართველები, მართავს ყოველ შაბათს უფასო „ჩაებს". ამ ჩაებზე იკრიბება უმეტესად ახალგაზდობა, ისმის სხვა და სხვა კუთხის და სხვა და სხვა კილოს სიმღერები. მომავალში როდესაც ეს საღამოები უფრო სასურველად ჩამოყალიბდებიან, რაც ითავა თეატრალურმა წრემ, შეიძლება რომ დიდი სამსახური გაუწიონ მოსკოვის ქართველების გაცნობას და გაერთიანებას. ომის დაწყებისათანავე ქართველმა საზოგად. დააარსა კ. ზუბალაშვილის სახელობაზედ ქართული საავადმყოფო, ქართველ დაჭრილ და დასნეულებულ ჯარისკაცებისათვის, სადაც უსასყიდლოდ მსახურობენ საზოგადოების თავმჯდომარე ექიმი ზანდუკელი თავის მეუღლით (ესეც ექიმია), ექიმი ასათიანი და სხვ. ამ ლაზარეთის დაარსებამ დიდი შეღავათი მისცა იმ დაჭრილებს რომლებმაც რუსული ენა ხრულიად არ იციან და თავიანთ ავადმყოფობის ვინაობას ვერ უხსნიან რუსს ექიმებს.

საზოგადოდ მოსკოვის საზოგადოება მხნედ განაგრძნობს მუშაობას და იმედია, რომ მომავალში დიდათ ხელს შეუწყობს ჩვენ ახალგაზდობის ეროვნულ ნიადაგზე აღზრდა-განვითარებას.

ვლ. ფან—შვილი.

პროვინციის ქრონიკა

ყვირილა.

ყვირილის ქართულ საქველმოქმედო საზ. განყოფილების კრებაზე, რომელსაც დაესწრო პ. საყვარელიძე, გადაწყდა დაარსდეს გადმოხვეწილთა და ომისგან დაზარალებულთათვის სარეგისტრაციო პუნქტები: ჭიათურაში, დ. ხარაგოულში, ძირულაში, საჩხერეში და შორაპანში.

ჭიათურა.

20 იმ თვეს აქ თოვლი მოვიდა, რასაც ძლიერი ელვა ქუხილიც მოჰყვა.

ს. ვანის ქედი.

სოფ. ვანის ქედში ამას წინად გაიხსნა მომხმარებელი საზოგადოება და სამკითხველო. ვაჭარმა კილურაძემ სამკითხველოს შესწირა 100 მან. ფულად და კიდევ რამდენიმე თუმნის წიგნები.

დ. ზუგდიდი.

20 ქრისტეშობისთვეს ზუგდიდში გაძარცვეს ვაჭარი ჯიშკარიანი, რომელსაც წაართვეს 89 მან. და კაპ. და ვერცხლის ქამარი.

სუმბათოვო.

ქვიშხეთის კოოპერატივის ამხანაგობა „იმედმა" მიიღო ორი ვაგონი ფქვილი. ამხანაგობას ამის გარდა კიდევ ჰქონია ჩრდილო-კავკასიაში დაკვეთილი რამდენიმე ვაგონი ფქვილი.

დ. სურამი.

გირვანქა პური 7 კაპ. ფასობს შაქარს სრულებით ვერ ვშოულობთ.

— აქ უკვე დაარსდა ქართველ ქალთა საზოგადოება.

— ამ მოკლე ხანში აქ აპირებენ მომხმარებელ დუქნის გახსნას.

გურჯაანი (კახეთი).

ადგილობრივი სამკითხველო ამ ხანად მეტად უნუგეშო მდგომარეობაშია. საჭიროა საზოგადოების შეგნებულმა ნაწილმა ამ გარემოებას ყურადღება მიაქციოს.

ს. შრომა.

აქაურ სკოლის მოწაფეთა მ[illegible] 6 იანვარს აქ გაიმართება საბავშვ[illegible] საღამო, სადაც მოწაფენი წაიკი[illegible]ვენ ლექსებს და დასდგავენ საბავშვო [illegible]სებს „მეტიჩარას" და „ბავშვებ[illegible] საჭიროა ამ მაგალითს სხვა ჩვენ [illegible]ლებმაც მიჰბაძონ.

კავკასიის სამოსწავლ[illegible] ოლქის მზრუნველისა[illegible]ან

საპასუხო წერილი.

გაზ. „Закавказская Рѣчь" შ[illegible] (№ 222, 20 ოქტომბერი 1915 წ.), [illegible] ორ ქართულ გაზეთში „საქართვ[illegible]ო" (№№ 121, 122) და „სახალხო [illegible]ურცელი" (№ 412) მოთავსებული იყო შენიშვნა, ვითომც თბილისის [illegible]ქსანდრეს სამასწავლებლო ინსტიტ[illegible]ის ახალი დირექტორი აპირებს ქა[illegible]თული ენის გაკვეთილების მოსპობ[illegible] ინსტიტუტში უსახსრობის გამო; [illegible]კანასკნელი გაზეთი ამ შენიშვნას [illegible]ავის მხრით დასძენს, რომ ქარ[illegible]ული ენის მოსპობა ინსტიტუტში თი[illegible]ქმის ფაქტი არისო. არც ერთი ზემოხ[illegible]ენებული ცნობა არ შეესაბამება ს[illegible]მართლეს.

ქართული ენა შემოღებული [illegible] იყო სამასწავლებლო ინსტიტუტში 1906 წ. მზრუნველის მიერ, როგორც არა[illegible] სავალდებულო საგანი, ქართველ მოწაფეთათვის (რომელნიც შეადგენენ სასწავლებელში ყველა მოწაფეთა რიცხვის $1\frac{1}{2}$ ნაწილს), და ამიტომ ამ განკარგულების მოსპობა შესაძლებელი იყო მხოლოდ მზრუნველის ნებართვით. ინსტიტუტის დირექტორს კი არავითარი მოხსენება ამის შესახებ, არც სიტყვიერი და არც წერილობითი, მზრუნველისთვის არ წარედგინა. ქართული ენის სწავლება ინსტიტუტში სწარმოებს ეხლა ისე, როგორც წინეთ და დღემდის დროებითაც არ შეწყვეტილა.*)

სომეხთა ცხოვრება

ახალქალაქში გამოსვლა განაახლა სომხურმა ჟურნალმა „ჯავაქმა".

— ვანიდან სამოცდაათი ობოლი სომეხი გამოქცეული ბავშვი გამოუგზავნიათ.

— მუში (ოსმალეთი) რამდენიმე გამოჩენილი პირი სომეხი დაატუსაღეს.

— ნოდანში სამი სომეხი მოჰკლეს.

— არმავირის ქალაქის კავშირთა კომიტეტი შუამდგომლობს, რათა მას გამოქცეულთა საჭიროებისათვის [illegible]ეცეს 30,000 მანეთი.

მაჰმადიანთა ცხოვრება

მ. ს. აჯემოვი.

ამ ჟამად თბილისში იმყოფება ცნობილი მ. ს. აჯემოვი. ბ-ნ აჯემოვს საუბარი ჰქონდა სხვა საზოგადო მოღვაწე პირებთან და სხვათა შორის უთქვამს, რომ შემდეგში თბილისში მოსვლისას წაიკითხავს ლექციას თანამედროვე საკითხზე.

---

*) ვბეჭდავთ ამ შენიშვნას საცენზურო წესდების 114 მუხლის მოთხოვნილებისამებრ.

რედ.

ამას წინად რუსეთის გაზეთებმა გვაუწყეს: უნგრეთის პრემიერ გრაფ ტისას ეხლა თურქ-თათარ.თა დეპუტაცია, და განუცხადეს, რომ რუსეთი მის იმპერიაში მოსახლე მაჰმადიანთ ავიწროებს და კულტურულად განათლების უფლებას არ აძლევსო და დასძინეს, რომ მომავალ სამშვიდობო მოლაპარაკების დროს უნდა აღიძრას საკითხი, რათა მაჰმადიანთ თავისუფლება მიენიჭოთო". ამ ცნობას ვრცელი პასუხი მისცა გაზეთმა „ვაქთმა" რასაც ჩვენ ხვალ დავბეჭდავთ.

მუშათა შორის

ყვირილა.

აქაურ მუშა ნოქართ შორის არ იქმნა და ვერ დაწესდა ნორმალი სამუშაო წესი, უფროსები მათ, როგორც ჰსურთ ისე ამუშავებენ.

გაჰის ფაბრიკის მუშები.

ამ ქარხანაში მუშათა შორის არ არსებობს არავითარი კავშირი, თვით ქარხნის პატრონი მუშებს თითქმის ყოველ კვირა სცვლის, მომუშავენი მოკლებულნი არიან ყოველგვარ შეგნებას და ამიტომაც არის, რომ ქარხნის პატრონი თავის კერძო სურვილით ხელმძღვანელობს და მუშების არავითარი მორიდება არა აქვს.

კახეთის რკინის გზა.

კახეთის რკინის გზაზე დღეს მრავალ ხელმოკლე გლეხს მოუყრია თავი, და სცდილობენ დღიურ ხელფასით ათასგვარად დაზარალებულ ოჯახს რამე უშველონ, მაგრამ ამას როდის დაგიდევენ ბ-ნი „მოიჯარადრეები", ეს ვაჟბატონები, როდესაც თავიანთ შემოსავალს არ დასჯერდებიან, მაშინ მუშათ დაუწყებენ ყვლეფას, ხან არ აძლევენ სამუშაო ფულს, ხან აკლებენ და ეუბნებიან: „ვერა ხედავ რა ამბებია, სად არის ფულიო", საჭიროა ასეთი პირების დროზე ალაგმვა და მუშათა მათ კლანჭებიდგან განთავისუფლება.

რუსეთი

პურიშკევიჩი.

პურიშკევიჩს განუცხადებია: მართალია მე აზრი გამოვიცვალე პოლონელთა მიმართ და ეხლა მომხრე ვარ იმათ კეთილშობილურს მოთხოვნილებების, მაგრამ ებრაელთა მიმართ აზრი არ შემიცვლია და ისევ ისა ვარ რაც ვიყავიო.

გორემიკინი პოლონეთის შესახებ.

გორემიკინმა ამერიკელ დეპუტატს უთხრა: პოლონეთისადმი ყველა დაპირებანი შესრულებულ იქნება. დეპუტატმა უპასუხა, რომ პოლონეთი დღეს გერმანელთა ხელშია, ამაზე გორემიკინმა განაცხადა: ჩვენ გერმანელთ პოლონეთს არამც თუ ჩამოვართმევთ, არამედ დღეს პოლონეთში მყოფ გერმანელთა ძალებს სულ ერთიანად მოვსპობთო.

სახელმწიფო სათათბირო.

რუსეთის პროგრესიული გაზეთები გადმოგვცემენ: სახელმწიფო სათათბირო მოწვეული იქნება იანვრის გასულს და მის სამოქმედო ფარგლებში საბიუჯეტო საკითხის გარდა ისეთი საკითხებიც გაირჩევა, რომელიც თანამედროვე ცხოვრების პირობებმა წამოაყენა.

დიმიტრიევის განცხადება.

სახელმწიფო საბჭოში ფინანსთა კომისიის თავმჯდომარეს დიმიტრიევს უთქვამს: ჩვენის მხრით საკანონმდებლო პალატის მოწვევასა რავითარი დაბრკოლება არ მოელისო.

რკინის გზაზე.

ნიკოლოოზის რკინის გზაზე, საიდანაც პეტროგრადში სურსათ-სანოვაგეს ეზიდებიან, მგზავრებისთვის ბილეთების გაყიდვა შესწყდაო.

რედაქტორ-გამომცემელი

სანდრო შანშიაშვილი

ამიერ-კავკასიის რკინის გზის მიმოსვლა.

(დრო ნაჩვენებია თბილის. საათით)

თბილისიდან გადის:

		№	ს. წ.
ბათომისკენ	სამგ. მ.	9	. 8.53 სალ.
„	საფ. „	3	. 9.58 დილ.
ხაშურისკენ	სამგ. „	19-20	3.20 ნაშ.
ბაქოსკენ	ჩქარი „	4	. 10.20 სალ.
„	ჩქარი „	6	. 12.8 დღის
„	სამგ. „	8	. 11.13 ღამ.
ყარს-ერევნ.	საფ. „	4-3	. 11.13 ღამ.

თბილისში მოდის:

ბათომიდან	საფ. მ.	4	. 9.30 სალ.
„	სამგ. „	10	. 9.51 დილ.
ბაქოდან	საფ. „	3	. 9.3 დილ.
„	ჩქარი „	5	. 7.41 სალ.
„	სამგ. „	7	. 1.42 ნაშ.
ხაშურიდან	სამგ. „	19-20	7.25 დილ.
ყარს-ერევნ.	საფ. „	4-3	. 8.8 დილ.

კახეთის რკინის გზის მიმოსვლა

(თბილისის დრო)

მიმოსვლა ყოველდღე სწარმოებს.

თბილისიდან გადის:

ტფილისიდან . .	8 ს.	58 წ.	დილ.
ნავთლუღი-ამიერ კავ.	9 „	23 „	„
ნავთლუღი-კახეთისა.	9 „	43 „	„
ვაზიანიდან . .	10 „	42 „	„
იორიდან . . .	11 „	35 „	„
საგარეჯოდან . .	12 „	17 „	„
ბადიაურიდან . .	1 „	15	დღის
მელაანიდან . .	2 „	37 „	„
გურჯაანიდან . .	4 „	08 „	„
ვაჩნაძიანიდან . .	4 „	58 „	„
თელავში მიდის .	5 „	35 „	„
გურჯაანიდან . .	4 „	18 „	„
კარდენახიდან . .	4 „	50 „	„
წნორის-წყალ. მიდის	5 „	15 „	„

თელავიდან

თელავიდან . . .	8 ს.	58 წ.	დილ.
ვაჩნაძიანიდან . .	9 „	45 „	„
გურჯაანიდან . .	10 „	46 „	„
მელაანიდან . .	12 „	02 „	„
ბადიაურიდან . .	1 „	13 „	დღის
საგარეჯოდან . .	2 „	15 „	„
იორიდან . . .	2 „	53 „	„
ვაზიანიდან . . .	3 „	40 „	„
ნავთლუღ-კახეთ. .	4 „	31 „	„
ნავთლუღ-ამიერ-კავ.	4 „	46 „	„
თბილისში მიდის .	5 „	01 „	„
წნორის-წყლიდან .	9 ს.	16 წ.	დილ.
კარდანახიდან . .	9 „	46 „	„
გურჯაანში მოდის	10 „	16 „	„

სად გაიგებთ ცნობებს მოკლულთა, უგზო-უკვლოთ დაკარგულთა, დაჭრილთა და დატყვევებულ ჯარისკაცთა შესახებ.

1. მოკლულთა და უგზო-უკვლოთ დაკარგულთა შესახებ უნდა მიმართოთ შემდეგი ადრესით: Петроградъ, Караванная ул., д. № 1, особое дѣлопроизводство Главнаго Штаба.

2. დაჭრილთა შესახებ ცნობების მისაღებად საჭიროა მიმართოთ: Петроград, Басковская ул., д. № 12.

Справочный отдѣл при Главномъ Управленіи Россійскаго Краснаго Креста.

[illegible] შესახებ უნდა მიმართოთ: Петроградъ, Инженерная, д. № 9, Центральное справочное бюро о военноплѣнныхъ при Главномъ Управленіи Россійскаго Краснаго Креста.

ცნობების მისაღებათ აუცილებლათ საჭიროა გარკვევით აჩვენოთ სახელი, მამის სახელი, გვარი და აღნიშნოთ ჯარის ის ნაწილი (კორპუსი, პოლკი და როტა), სადაც ჯარისკაცი მსახურობდა.

წერილში უნდა აღინიშნოს აგრეთვე სწორი ადრესი შემკითხველისა (სახელი, მამის სახელი, გვარი და გუბერნია, მაზრა და სოფელი, სადაც თვით ცხოვრობს).

გერმანეთში მყოფ დატყვევებულების ნათესავთა საყურადღებოდ.

ვისაც ჰსურს გერმანეთში მყოფ დატყვევებულებს გაუგზავნოს ფული ან სხვა რამ ამანათი, მან შემდეგის წესით უნდა იხელმძღვანელოს:

ამანათის („პოსილკა") წონა არ უნდა აღემატებოდეს 12 გირვანქას. ყუთზე გერმანულად უნდა იყოს აღნიშნული ნამდვილი სია ყუთში ჩალაგებულ ნივთებისა. ყუთზე უნდა ეკრას ქაღალდი წარწერით:

> An die Kommandatur
> des Kriegsgefangenenlagers
>
> აქ დააწერეთ ლაგერის ადრესი.
>
> Liebesgaben für die russischen Kriegsgefangenen.
>
> აქ ბიურო საკუთარ ბეჭედს დაჰკრავს და ადრესს წააწერს.
>
> Deutschland.

საერთაშორისო საფოსტო შეთანხმების ძალით ასეთ ამანათს ფოსტა **უფასოდ** გზავნის, ეს ამანათი უნდა გაიგზავნოს შემდეგის მისამართით:

პირველი:

Suisse, Bern Ensingnenstrasse, № 48, A. A. Вахерахтъ.

ან კიდევ მეორე:

Banque populaire Suisse, Fond Russe pour les prisonnier de guerre.

ცნობების მიღება უკვალოდ დაკარგულთა და ტყვეთა შესახებ შეიძლება შვეიცარიაში არსებულ ბიუროდან, რომლის მისამართი ასეთია:

> Швейцарія — Заказное
> Suisse. Recommandée
> Comité International de la Croix Rouge.
> Agence des prisonniers de guerre — Genève.

ჯეჯილი

საყმაწვილო ნახატებიანი ჟურნალი

ოცდა მეშვიდე წელიწადი

ჯეჯილი დაარსებულია 1890 წ. გამოვა 1916 წ. თვეში ერთხელ. ჟურნალში ორი განყოფილებაა, პატარებისათვის და მოზრდილთათვის

ჟურნალი „ჯეჯილი"

თბილისში ეღირება 4 მან. ქალაქ გარეთ (გაგზავნით) 5 მან. ნახევარი წლით 3 მან., ცალკე ნომერი 40 კაპ., ხელის მოწერა მიიღება თბილისში—ჯეჯილის რედაქციაში (არტილერიის ქუჩა, № 5.) რედაქციაში ისყიდება ყველა 26 წლის ნომრები და რედაქციის გამოცემული საყმაწვილო წიგნები.

ფოსტის ადრესი: Въ Тифлисъ въ Ред Грузинскаго дѣтскаго журнала „Джеджили".

რედაქტორ-გამომცემელი **ან. თუმანიშვილი-წერეთლისა.**

1 მაისიდან ქ. თბილისში გაიხსნა ჟურნალ-გაზეთების კანტორა

„განათლება"

ჯერჯერობით აგენტებს გაეგზავნებათ შემდეგი გაზეთები: „საქართველო", „თანამედროვე აზრი", „ეშ. მათრახი", „თეატრი და ცხოვრება", „კავკაზსკოე სლოვო", „თბილისის ლისტოკი", „ორიზონი", „მშაკი" და „ხათაბალა" და იყიდება ახლად გამოცემული წიგნები ა. ბლდონის **„აკაკი და მისი პოეზია"** (რუსულ ენაზე), **„სქესობრივი საკითხი და ბავშვი"** ი. გომართელისა, **„მსოფლიო ომის ეკონომიური მიზეზები"**—მასლოვისა, **„ცხოვრების სიმღერები"**—ბეგლარ ახოსპირელისა **„კოოპერატივები იტალიაში"**—ნ. ჟორდანიასი და სხვა-და-სხვა ქართული წიგნები.

აგენტები ვალდებულნი არიან მთელი თვით დაკვეთილი გაზეთების ფასი წინდაწინ გადაიხადონ.

ფული და წერილები უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი ადრესით: Тифлисъ, почт. ящ. № 96, Сильвестру Р Таварткиладзе.

კანტორის ადრესი: Ольгинская 6.

წიგნის მაღაზია

„ახალი სიტყვა" („Новая рѣчь").

ი. დ. კიკნაძისა.

თბილისი. გოლოვინის პროსპექტი, 22, ტელეფონი 6—23.

გვაქვს ყოველნაირი ახალი წიგნები; ვკისრულობთ ყოველნაირ ბიბლიოთეკის შედგენას: საზოგადოს, საეროს, საქარხნოს, სასკოლოს, საბავშვოს და სხ. განმანათლებელ საზოგადოებათა და სასწავლებელთა მიერ დაკვეთილი წიგნები განსაკუთრებულ მორიგებით; ქალაქ გარეთიდან დაკვეთას ვასრულებთ ორ დღეში. წერილით ანუ პირადად ნაყიდი წიგნები შეიძლება ჩვენვე მივიტანოთ სახლში.

თევზის მრეწველნი
ძმ. მეზველოვები

პუშკინის ქუჩა, საკუთ. სახ., № 9, ტელეფონი № 712.

განყოფილება ავლაბარში

კახეთის ქუჩა, საკუთ. სახლი, № 6, ტელეფონი № 712

ყოველ დღე მოგვდის საკუთარ და სავაჭრო სახლ. „**ლ. მაილოვის-შვით**, სამრეწველოებიდან ახალი ქვირითის **ხიზალალა**, მცირე მარილიანი, შავი „**მეშოჩნი**" ხიზილალა, აგრეთვე ახალ-ახალი მტკვრის ზუთხი, თართი, ფარგა და ლოქო, გვაქვს აგრეთვე მიღებული ყოველგვარი კონსერვები და სარდინკები რუსეთის და საზღვარ-გარეთის ფირმებისა ხანგრძლივ ინახება.

სტამბა „ცხოვრება" ა. კალანდაძისა, გაბაევის შესახვევი № 4.